

Fredsavtal i Aceh

Den 15 augusti undertecknades i Helsingfors ett fredsavtal för Aceh av Indonesiens justitieminister Hamid (till vänster) och GAM:s inofficiella premiärminister Malik Mahmud (till höger). Parterna höll där den sjätte förhandlingsomgången under förre finländske presidentens Martti Ahtisaari (mitten) ordförandeskap. Fredsavtalet, som kan erhållas från undertecknad, innebär bland annat att stora delar av de 30.000 indonesiska regeringstrupperna dras tillbaka före årsskiftet och att GAM lovar att avrusta sina 3.000 man tills årsskiftet samt att ge upp sitt självständighetskrav. Aceh skall få rätt till minst 70 % av intäkterna från områdets naturtillgångar. GAM tillåts upprätta lokala politiska partier. Området får styra över interna angelägenheter med undantag för utrikespolitik, försvar, penning- och finanspolitik, lag och rätt samt religionsfrihet. Regionala symboler såsom flaggan får brukas.

Civil fredsstyrka upprättas

En civil fredsstyrka bestående av 250 man från länder inom EU och ASEAN (Association of Southeast Asian Nations), därav 15 från Sverige, skall upprättas med uppgift att övervaka fredsprocessen. Sida bidrar med 25 miljoner kronor till Räddningsverket, som skall stötta fredsstyrkan med logistik och IT-lösningar. Förhoppningen är att avtalet skall underlätta återuppbyggnadsarbetet efter tsunamin, för vilket Sida har avsatt 150 miljoner kronor.

Tsunamifaktorn

Chefsmedlaren i årets förhandlingar, Martti Ahtisaari, förklarade i samband med undertecknandet att "Det här är början på en ny era, mycket arbete återstår ännu. Det är otroligt viktigt att parterna respekterar det de har förbundit sig till i det här avtalet". Enligt honom förklaras parternas vilja att nå en lösning av den ömsesidiga förståelsen för att det efter tsunami-katastrofen var frågan om nu eller aldrig.

Positiv utveckling efter 15 augusti

Endast ett fåtal brott mot fredsavtalet har ägt rum efter den 15 augusti. Redan en vecka senare hade runt 1.300 indonesiska soldater lämnat Aceh. Två veckor efteråt hade 1.400 fängslade GAM-soldater återfått friheten. I mitten av september lämnade ett 40-tal gerillamän in sina vapen till de indonesiska myndigheterna. Vapnen sågades sedan sönder av utländska fredsövervakare. Vid samma tid förklarade Malik Mahmud att GAM måste ha tålmod och först se till att fredsavtalet verkligen implementeras innan ledarna i Sverige återvänder till Aceh: tilliten till Indonesien var ännu inte tillräckligt stor. I slutet av oktober återvände dock GAM-alesmannen Bakhtiar Abdullah för att under två månader övervaka fredsprocessen. Indonesien hade då tagit hem mer än 15.000 soldater och para-militära poliser. GAM hade lämnat över mer än hälften av de 840 utlovade vapnen.

Gabriel Jonsson

Detta verk är licensierat under Creative Commons Erkännande-Ickekommersiell-Inga bearbetningar 2.5 Sverige licens. För att se en kopia av denna licens, besök <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/2.5/se/> eller skicka ett brev till Creative Commons, 171 Second Street, Suite 300, San Francisco, California, 94105, USA. Material som publiceras i Merdeka & ÖsttimorInformation kan också publiceras i <http://www.globalarkivet.se>.